

ТЕЗИ

Інтернет-конференції

«РОЗВИТОК ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ДИНАМІЧНОГО ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА»

15 листопада 2018 р.
м. Житомир

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Житомирський державний технологічний університет
Житомирський національний агроекологічний університет
ННЦ «Інститут аграрної економіки»

Кафедра фінансів і кредиту

ТЕЗИ

Інтернет-конференції

«РОЗВИТОК ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ДИНАМІЧНОГО ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА»

м. Житомир, 15 листопада 2018 р.

ЖДТУ
2018

УДК 336
Т 30

Рекомендовано до друку Вченою радою Житомирського державного технологічного університету (протокол № 11 від 29.10.2018 р.)

Редакційна колегія: д.е.н., проф. В.В. Євдокимов; д.е.н., проф. О.В. Олійник; д.е.н., проф. Н.Г. Виговська; д.е.н., проф. О.М. Петрук; д.е.н., проф. О.А. Лаговська; к.е.н., проф. Д.І. Дема; к.е.н., с.н.с. Ю.С. Бездушна; к.е.н., с.н.с. Б.В. Мельничук; к.е.н., с.н.с. О.П. Панадій; к.т.н., доц. В.І. Шестаков; к.е.н., доц. Л.В. Недільська; к.е.н., доц. М.М. Александрова; к.е.н., доц. В.В. Довгалюк; к.е.н., доц. С.М. Дячек; к.е.н., доц. Є.Б. Коцюбинська; к.е.н., доц. І.В. Литвинчук; к.е.н., доц. О.С. Новак; к.е.н., доц. А.Ю. Полчанов.

Т 30

Розвиток фінансових відносин суб'єктів господарювання в умовах динамічного зовнішнього середовища: тези Інтернет-конференції (15 листопада 2018 р.). – Житомир, 2018. – 397 с.

ISBN 978-966-683-512-6

Представлено доповіді учасників Інтернет-конференції «Розвиток фінансових відносин суб'єктів господарювання в умовах динамічного зовнішнього середовища», що відбулася на базі Житомирського державного технологічного університету 15 листопада 2018 р.

Видано в авторській редакції.

УДК 336

СЕКЦІЯ 3

Проблеми та пріоритети розвитку фінансів страхових організацій

Ачкасова С.А. Підходи до визначення поняття «капіталізація страхових компаній»...	178
Банченко О.С. Сутність поняття «автотранспортне страхування».....	180
Вериго А.В., Короткевич А.И. Теоретические аспекты эффективного управления формированием финансовых результатов страховых организаций.....	182
Грек Д.Д. Приоритеты развития страховых организаций.....	184
Демчук Д.А. Блокчейн технології в страхуванні.....	185
Доманчук А.І. Нормативно-правове регулювання страхової діяльності як складова забезпечувальної підсистеми управління фінансами страхових компаній.....	187
Клапків Ю.М. Основні принципи страхової справи.....	189
Лазар Е.А. Проблеми і перспективи розвитку страхового ринку України.....	191
Огородник А.О. Особливості становлення поняття «фінансова стійкість» страхових компаній.....	193
Павленко М.О. Ризики туристичної діяльності.....	194
Павлюк В.А. Проблеми і перспективи інвестиційної діяльності страхових компаній в Україні.....	196
Петракович А.В. Организация страхования сельскохозяйственных рисков отрасли животноводства.....	197
Pugachevska K.S., Dziuba A.O. Financial aspects of international competitiveness ensuring in foreign markets.....	199
Плутенко О.Д. Сучасні форми оплати праці.....	201
Романовська О.О., Мусятовська О.С. Сучасні реалії майнового страхування в Україні.....	202
Рудківська А.М. Теорія ідеального страхування.....	204
Рябчикова Д.А., Тур Н.В. Розвиток галузі страхування в Україні.....	205
Савчук Л.С. Особливості антикризового управління у страхових компаніях.....	207
Сліпак І.Р. Роль страхових компаній у розбудові фінансового ринку України.....	209
Сомова Т.О. Закордонний досвід розвитку ринку страхових послуг.....	211
Сторожук І., Александрова М.М. Поняття та склад капіталу страхової компанії.....	213
Федосюк В.О. Шляхи оптимізації управління фінансовими ресурсами страховика.....	214
Шупа Л.З. Медичне страхування дітей, як механізм зменшення показника дитячої смертності.....	215
Шустова Ю.С. Сутність поняття «платоспроможність страхової компанії».....	217

СЕКЦІЯ 4

Напрями підвищення ефективності функціонування комерційних банків в сучасних умовах

Богашко О.Л. Соціальний банкінг як перспективний напрям підвищення ефективності функціонування комерційних банків.....	219
Бойко А.В. Удосконалення організації валютних операцій в комерційних банках.....	221
Бойчук Р.А. Управління витратами банку: напрями удосконалення.....	223
Василюк И.Ю. Корпоративные банковские карты – преимущества и недостатки.....	224
Вишневська Л.В. Інфляційні процеси в Україні, шляхи їх подолання в сучасних умовах.....	226
Волинець О.В. Сучасний стан наукових досліджень з питань рейтингової оцінки банку.....	228
Волкова О.В. Роль банків в розвитку агропромислового комплексу Республіки Беларусь.....	230
Гаврилів Ю.Т. Проблеми банківської інвестиційної діяльності на ринку цінних паперів України.....	232

СЕКЦІЯ 3

ПРОБЛЕМИ ТА ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ФІНАНСІВ СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

УДК 368.46:336.76

Ачкасова С.А.

к.е.н., доцент кафедри управління фінансовими послугами
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «КАПІТАЛІЗАЦІЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ»

Згідно з Комплексною програмою розвитку фінансового сектору України до 2020 року [7] головними завданнями є підвищення капіталізації учасників фінансового сектору; налагодження механізмів капіталізації / реструктуризації небанківських фінансових установ, забезпечивши дієвий контроль за виконанням їхніх планів із капіталізації та покращення фінансового стану; забезпечення ефективного механізму підтримки капіталізації / реструктуризації системно важливих небанківських фінансових установ. Однак, ринки фінансових послуг залишаються фрагментарними із низькою капіталізацією через нестабільні умови ведення бізнесу, незахищеність права власності та низький рівень корпоративного управління [7]. Для банківського сектору запровадження та реалізація положень проекту Закону України «Про спрощення процедур капіталізації та реорганізації банків» № 6010 від 01.02.2017 [10] значно спростить процедури управління та забезпечення належного рівня капіталізації банків.

Вітчизняним страховим компаніям необхідно підвищувати рівень капіталізації і удосконалювати процес формування та управління капіталом, що можливо при конвергенції вітчизняних та міжнародних підходів до встановлення вимог та стандартів до капіталу в межах державного регулювання та нагляду. Оскільки удосконалення та гармонізація державного нагляду в межах застосування відповідних інструментів для оцінки рівня капіталізації фінансових установ сприятиме недопущення випадків ліквідації останніх та захисту споживачів страхових послуг. Саме тому, приділення достатньо уваги проблемам капіталізації та нарощування як статутного капіталу страхових компаній, так і інших складових власних коштів є особливо актуальним питанням. Отже, розвиток страхового ринку повинен супроводжуватись процесом збільшення рівня капіталізації національних страховиків, що повинно стати результатом законодавчих ініціатив державних органів регулювання та нагляду; злиття й поглинання операторів ринку; виходом на ринки зарубіжних країн. Тому, постає питання визначення сутності поняття «капіталізація страхових компаній». Підходи до трактування даного поняття подано в табл. 1.

Таблиця 1

Підходи до трактування поняття «капіталізація» залежно від сфери та суб'єкту

Визначення	Автор та джерело
1	2
Страхової компанії	
Капіталізація страховика – це трансформація фінансових і матеріальних ресурсів, що використовуються для здійснення власної діяльності та відповідний обсяг капіталу, який представлений цінними на фондовій біржі	Дорошенко С.І. [4]

1	2
Капіталізація страхової компанії розглядає комплексом дій, спрямованих на реальне збільшення обсягу капіталу страхової компанії шляхом реінвестування отриманого прибутку, залучення грошових коштів (страхових премій), емісійної діяльності, а також концентрації капіталу	Гриценко К.Г. [3]
Банку	
Сума всіх грошей, інвестованих у фірму її власниками; сумарні пасиви	Д. Розенберг [12]
Спрямування частини прибутку на збільшення власного капіталу банку (реінвестування чистого прибутку); метод оцінки вартості майна підприємства, фірми за розміром доходу, прибутку, який вони отримують	Енциклопедія банківської справи [5]
Загальний обсяг і структуру акціонерного капіталу банку	Пірс Д. [9]
капіталізація банку це вартісна оцінка капіталу банківської установи з точки зору витрат на його створення або його спроможності створювати додану вартість. Досвід нарощення капіталізації банків у зарубіжних країнах свідчить про те, що основними методами зростання рівня капіталізації банківських установ є злиття і поглинання, залучення іноземного капіталу, а також розвиток послуг Private Banking	Васильченко З.М., Доманецький І.В. [2]
Перетворення доданої вартості (нерозподіленого прибутку) на капітал; процес формування фіктивного капіталу у вигляді акцій, облігацій та інших цінних паперів	А. Загородній [6]
Спосіб розподілу використання прибутку відповідно до якого весь прибуток або його частина спрямовується на розвиток банку, а не виплачується власникам; спосіб збільшення статутного капіталу банку шляхом перерозподілу власного капіталу банку	А. Благодатін [1]
Кредитної спілки	
забезпечити належний рівень капіталізації кредитних спілок за рахунок пріоритетного формування резервного капіталу та вилучення капіталу пайового і додаткового капіталу його складових, режим функціонування яких не сприяє досягненню мети реальної капіталізації	Концепція розвитку системи кредитної кооперації [11]
Емітента	
Ринкова капіталізація емітента – ринкова вартість акцій емітента, яка визначається фондовою біржею відповідно до методики, затвердженої цією біржею вимог, встановлених НКЦПФР, та оприлюднюється на власному веб-сайті фондової біржі (у цілодобовому режимі)	Положення про функціонування фондових бірж [9]

Як видно з табл. 1, існують відмінності у визначенні капіталізації залежно від сфери та суб'єкту (страхової компанії, банку, кредитної спілки, емітента). Однак, спільним є необхідність збільшення розміру власного капіталу фінансової установи.

Список використаних джерел:

1. Благодатін А.О. Финансовый словарь / А.О. Благодатин, Л.А. Лозонский, Б.П. Райзберг. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 378 с.
2. Васильченко З.М. Капіталізація банків України / З.М. Васильченко, І.В. Доманецький // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики : Зб. наук. пр. – 2013. – Вип. №1(14). – С. 3–10.
3. Гриценко К.Г. Метод діагностування рівня капіталізації страхових компаній із використанням теорії нечіткої логіки / К.Г. Гриценко // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2010. – № 2 (8). – С. 241–244.
4. Дорошенко С.І. Сутність і значення капіталізації для страхових компаній / С.І. Дорошенко // Формування ринкової економіки : зб. наук. пр. – Київ : КНЕУ, 2012. – С. 116–122.
5. Енциклопедія банківської справи України / за ред. В.С. Стельмаха. – К.: Молодь; ІнЮре, 2001. – 680 с.
6. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. – Львів: Львівська політехніка, 2011. – 844 с.
7. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року: Постанова Правління Національного банку України від 18.06.2015 р. № 391 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0391500-15>.
8. Пірс Д. Словник сучасної економіки Макміллана / Д. Пірс ; пер. з англ. – К. : АртЕк, 2000. – 640 с.
9. Про затвердження Положення про функціонування фондових бірж: Рішення НКЦПФР від 22.11.2012 р. № 1688 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z2082-12/print1482684294517446>.

10. Про спрощення процедур капіталізації та реорганізації банків : проект Закону України від 01.02.2017 р. № 6010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61037.

11. Про схвалення Концепції розвитку системи кредитної кооперації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.06.2006 № 321-р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/321-2006%D1%80/print1492522797325311>.

12. Розенберг Д. Словарь банковских терминов / Д. Розенберг. — М. : ИНФРА-М, 1997. — 360 с.

УДК 665.032

Банченко О.С.
студентка

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «АВТОТРАНСПОРТНЕ СТРАХУВАННЯ»

Актуальний розгляд аналізу економічних аспектів поняття «страхування» виявляє широкий спектр підходів до його вивчення, що пов'язано з різноманітністю видів страхування, які виступають об'єктом для розгляду і які необхідно узагальнити в межах загального підходу.

Теоретичні та прикладні аспекти функціонування автотранспортного страхування у страховій компанії відображено у роботах вітчизняних і зарубіжних дослідників, серед яких: Базилевич В.Д. [1], Бовсуновська Г.С. [2], Говорушко Т.А. [3], Гутченко А.В. [4], Яворська Т.В. [7], та ін.

Метою роботи є обґрунтування теоретичних та методичних засад, а також розробка рекомендацій щодо вдосконалення управління надання послуги з автотранспортного страхування.

Наявна економічна література [2] подає неоднозначні дефініції поняття «страхування». Наявність різних думок про сутність страхування пояснюється, по-перше, складністю цієї економічної категорії, специфічною особливістю якої є її системний, багатофункціональний характер. По-друге, у процесі розвитку економічних відносин змінювалося саме сприйняття страхування.

Закон України «Про страхування» визначає поняття «страхування» як вид цивільно-правових відносин щодо захисту майнових інтересів громадян та юридичних осіб у разі настання певних подій, визначених договором страхування або чинним законодавством, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати громадянами та юридичними особами страхових платежів та доходів від розміщення коштів цих фондів [5].

Головними суб'єктами страхового ринку є страховики, страхувальники та страхові посередники. Кожний з них виконує свою функцію, має свою специфіку та механізм реалізації економічних інтересів.

Для визначення сутності поняття «автотранспортне страхування» автором розглянуто підходи вчених до його трактування (див. табл. 1).

Виходячи із змісту елементів категорії автотранспортного страхування, пропонуємо сформулювати визначення наступним чином: автотранспортне страхування — це система економічних відносин щодо створення та використання спеціального грошового фонду для захисту інтересів громадян, підприємств, організацій у разі настання певних несприятливих подій, пов'язаних з володінням автотранспортними засобами, шляхом виплати страхового відшкодування.

На автомобільних дорогах відбувається величезна кількість дорожньо-транспортних пригод, які спричиняють суттєві матеріальні збитки автомобілям, майну третіх осіб від автомобілів, а головне — втрачають життя і здоров'я люди — водії автотранспорту, пасажирів і оточуючі — випадкові люди, які можуть стати жертвами недбалих чи умисних дій водіїв автотранспортних засобів.